

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE**

02 06 2015

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA
I DOPUNAMA ZAKONA O OBRANI, S NACRTOM
KONAČNOGA PRIJEDLOGA ZAKONA**

Zagreb, lipnja 2015.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 7. stavka 12. i članka 81. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

U trećoj godini primjene Zakona o obrani (Narodne novine, br. 73/2013) ukazalo se potrebnim neka od zakonskih rješenja doraditi odnosno izmijeniti radi normativne potpore daljnjem razvoju obrambenog resora.

Prijedlogom Zakona detaljnije se uređuje način donošenja odluka kod uporabe Oružanih snaga Republike Hrvatske ne zadirući u nadležnosti tijela državne vlasti propisane Zakonom o obrani (Narodne novine, br. 73/2013).

Uz to predloženim Zakonom propisuje se da osobama pričuvnicima koje su zaposlene, prava i obveze iz radnog odnosa za vrijeme obavljanja dužnosti i prava u obrani uređuju Zakonom o radu.

Ovim Zakonom uređuje se i uporaba Oružanih snaga Republike Hrvatske u integriranom savezničkom sustavu nadzora i zaštite zračnog prostora. Republika Hrvatska dio svojih Oružanih snaga za nadzor i zaštitu zračnog prostora može dodijeliti nadležnim zapovjedništvima u sklopu zajedničkih sustava protuzračne i proturaketne obrane međunarodnih organizacija kojima je pristupila na temelju međunarodnih ugovora. Odluku o dodjeljivanju dijelova Oružanih snaga Republike Hrvatske donosi Predsjednik Republike Hrvatske na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

Predloženom odredbom propisuje se da načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske može ovlast operativnog i taktičkog zapovijedanja i nadzora nad Oružanim snagama Republike Hrvatske prenijeti na nadležnog savezničkog zapovjednika na temelju nadležne odluke i uz prethodnu suglasnost ministra obrane.

Predloženim Zakonom uređuje se da dijelovi Oružanih snaga Republike Hrvatske dodijeljeni u zajedničke sustave protuzračne i proturaketne obrane mogu djelovati u zračnom prostoru država saveznica na temelju zapovijedi nadležnog savezničkog zapovjednika u skladu sa sklopljenim međunarodnim ugovorima s tim državama. Dijelovi oružanih snaga država saveznica dodijeljeni u zajedničke sustave protuzračne i proturaketne obrane mogu djelovati u hrvatskom zračnom prostoru na temelju zapovijedi nadležnog savezničkog zapovjednika u skladu sa sklopljenim međunarodnim ugovorima s Republikom Hrvatskom.

Hrvatski sabor daje prethodno odobrenje za djelovanje dijelova snaga u sklopu kojeg utvrđuje nacionalnog ovlaštenika koji savezničkom zapovjedniku može odobriti izdavanje zapovijedi za njihovo borbena djelovanje. Odluku kojom se daje prethodno odobrenje Hrvatski sabor donosi na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske, na način utvrđen Ustavom Republike Hrvatske.

Predloženim Zakonom propisuje se da se obrambeno planiranje u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama Republike Hrvatske temelji na odredbama Zakona o obrani i Zakona o proračunu, uz obveze prihvaćene u sklopu međunarodnih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila.

Ovim Zakonom propisuje se da za vojne lokacije i građevine koje su u vlasništvu Republike Hrvatske i kojima upravlja i raspolaže Ministarstvo obrane, Republika Hrvatska i Ministarstvo obrane su oslobođeni plaćanja komunalne naknade. Predloženo rješenje predlaže se iz razloga što vojne lokacije i građevine po svojoj namjeni nisu lokacije i građevine za koje bi se plaćala komunalna naknada u smislu propisa kojima se uređuje komunalno gospodarstvo.

S obzirom da je i vojna policija redarstvena vlast u skladu sa Zakonom o kaznenom postupku i Zakonom o obrani te da su Zakonom o obrani propisane vojnopolicijske ovlasti, ovim Zakonom predlaže se određeno usklađenje kako je to riješeno Zakonom o policijskim poslovima i ovlastima (Narodne novine, br. 76/2009 i 92/2014). Novina se odnosi na uvođenje nadzora nad primjenom pojedinih vojno policijskih ovlasti. U tom smislu predlaže se da Vijeće za građanski nadzor nad primjenom pojedinih ovlasti koje je osnovano Zakonom o policijskim poslovima i ovlastima (Narodne novine, br. 76/2009 i 92/2014) može provoditi nadzor nakon dovršetka kriminalističkog istraživanja tijekom kojeg su navedene ovlasti primijenjene. Vijeće bi bilo ovlašteno prilikom obavljanja nadzora iz svoje nadležnosti od Operativno-tehničkog centra za nadzor telekomunikacija zatražiti usporedbu podataka kojima raspolaže s podacima vojne policije o primijenjenim ovlastima. Ovakva usporedba podataka nužna je za provođenje učinkovitoga nadzora nad primjenom tih ovlasti.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Člankom 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/2013) propisano je da se zakon, iznimno, može donijeti po hitnom postupku, kada to zahtijevaju osobito opravdani razlozi.

Osobito opravdani razlozi za donošenje ovoga Zakona sadržani su u odredbama Zakona koje je potrebno dodatno urediti radi normativne potpore daljnjem razvoju obrambenog resora, učinkovitim funkcioniranjem u uvjetima članstva u Organizaciji Sjevernoatlantskoga ugovora te u skladu s obvezama koje proizlaze iz toga članstva.

S obzirom da je člankom 72. Zakona o obrani (Narodne novine, br. 73/2013) propisano samo da načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske može ovlast operativnog i taktičkog zapovijedanja i nadzora prenijeti nad postrojbama i pripadnicima Oružanih snaga Republike Hrvatske u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize i humanitarnim operacijama uz prethodnu suglasnost ministra obrane, predloženim Zakonom potrebno je urediti područje koje se odnosi na nadzor i zaštitu zračnog prostora odnosno na prenošenje ovlasti operativnog i taktičkog zapovijedanja i nadzora u okviru zajedničkih sustava protuzračne i proturaketne obrane.

Predloženim odredbama utvrđuje se kako Republika Hrvatska dio Oružanih snaga za nadzor i zaštitu zračnog prostora može dodijeliti nadležnim zapovjedništvima u sklopu zajedničkih sustava protuzračne i proturaketne obrane međunarodnih organizacija kojima je pristupila na temelju međunarodnih ugovora.

Odluku o dodjeljivanju dijelova Oružanih snaga Republike Hrvatske donosi Predsjednik Republike Hrvatske na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

Na temelju navedene odluke i uz prethodnu suglasnost ministra obrane načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske može ovlast operativnog i taktičkog zapovijedanja i nadzora nad Oružanim snagama Republike Hrvatske prenijeti na nadležnog savezničkog zapovjednika.

Dijelovi Oružanih snaga Republike Hrvatske dodijeljeni u zajedničke sustave protuzračne i proturaketne obrane mogu djelovati u zračnom prostoru država saveznica na temelju zapovijedi nadležnog savezničkog zapovjednika u skladu sa sklopljenim međunarodnim ugovorima s tim državama. Dijelovi oružanih snaga država saveznica dodijeljeni u zajedničke sustave protuzračne i proturaketne obrane mogu djelovati u hrvatskom zračnom prostoru na temelju zapovijedi nadležnog savezničkog zapovjednika u skladu sa sklopljenim međunarodnim ugovorima s Republikom Hrvatskom.

Hrvatski sabor daje prethodno odobrenje za djelovanje dijelova snaga u sklopu kojeg utvrđuje nacionalnog ovlaštenika koji savezničkom zapovjedniku može odobriti izdavanje zapovijedi za njihovo borbeno djelovanje.

Slijedom navedenoga predlažemo donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

V. TEKST KONAČNOGA PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

NACRT KONAČNOGA PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBRANI

Članak 1.

U Zakonu o obrani (Narodne novine, br. 73/2013) u članku 7. stavku 1. u točki 12. riječi: „Vojnom kabinetu“ zamjenjuju se riječima: „Kabinetu za obranu i nacionalnu sigurnost“.

Članak 2.

U članku 10. podstavak 9. mijenja se i glasi: „savjetnik Predsjednika Republike nadležan za poslove obrane“.

Članak 3.

U članku 14. točka 24. mijenja se i glasi:

„24. planiranje, propisivanje, organizaciju, provedbu i nadzor mjera aktivnosti i standarda sigurnosti informacijskih sustava za potrebe obrane i obranu informatičkog prostora“.

Iza točke 25. dodaje se točka 25.a koja glasi:

„25.a planiranje, organiziranje, upravljanje i nadzor informacijskih i komunikacijskih sustava Ministarstva obrane te planiranje i nadzor informacijskih i komunikacijskih sustava Oružanih snaga“.

Članak 4.

U članku 16. stavku 1. točka 17. mijenja se i glasi:

„17. provedba priprema za dodjeljivanje dijelova Oružanih snaga u multinacionalne vojne strukture i pridruživanje u okviru organizacija i saveza kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora“.

Točka 31. mijenja se i glasi:

„31. organizaciju i provedbu zaštite informacijskih sustava i obranu informatičkog prostora Oružanih snaga“.

Članak 5.

U članku 18. točka 7. briše se.

Dosadašnja točka 8. postaje točka 7.

Članak 6.

U članku 25. iza stavka 7. dodaju se stavci 8. i 9. koji glase:

„(8) Osposobljavanje za obavljanje dužnosti u pričuvnom sastavu obavlja se u Oružanim snagama u skladu s programom koji donosi načelnik Glavnog stožera.

(9) Osobama iz ovoga članka koje su zaposlene, prava i obveze iz radnog odnosa za vrijeme obavljanja dužnosti i prava u obrani uređuju se Zakonom o radu.“

Članak 7.

U članku 29. stavku 1. riječi: „pravnim osobama kojima je utvrđena obveza obrambenih priprema“ zamjenjuju se riječima: „pravnim osobama posebno važnim za obranu“.

Članak 8.

U članku 30. riječi: „i pozivanja na izvršenje radne obveze“ brišu se.

Članak 9.

U članku 33. stavku 2. riječi: „Oružanim snagama i tijelima državne vlasti“ zamjenjuju se riječima: „Oružanim snagama, tijelima državne vlasti i civilnim nositeljima obrambenih priprema“.

Članak 10.

Naslov iznad članka 34. i članak 34. brišu se.

Članak 11.

Naslov iznad članka 35. mijenja se i glasi: „7. Ostala prava i obveze“.

Članak 12.

U članku 42. riječi: „bojne spremnosti“ zamjenjuju se riječima: „borbene spremnosti“.

Članak 13.

Iza članka 54. dodaje se članak 54.a koji glasi:

„Članak 54.a

(1) Naredbe iz članka 49. stavka 2., članka 51. stavka 3., članka 52. stavka 3., članka 53. stavka 3. i članka 54. stavka 3. ovoga Zakona Predsjednik Republike donosi na prijedlog ministra obrane.

(2) Prijedloge naredbi iz stavka 1. ovoga članka izrađuje Ministarstvo obrane uz sudjelovanje Glavnog stožera.“

Članak 14.

Iza članka 56. dodaje se naslov i članci 56.a i 56.b koji glase:

„2.10. Uporaba Oružanih snaga u integriranom savezničkom sustavu nadzora i zaštite zračnog prostora

Članak 56.a

(1) Republika Hrvatska dio Oružanih snaga za nadzor i zaštitu zračnog prostora može dodijeliti nadležnim zapovjedništvima u sklopu zajedničkih sustava protuzračne i proturaketne obrane međunarodnih organizacija kojima je pristupila na temelju međunarodnih ugovora.

(2) Odluku o dodjeljivanju dijelova Oružanih snaga iz stavka 1. ovoga članka donosi Predsjednik Republike na prijedlog Vlade.

(3) Načelnik Glavnog stožera može ovlast operativnog i taktičkog zapovijedanja i nadzora nad Oružanim snagama iz stavka 1. ovoga članka prenijeti na nadležnog savezničkog zapovjednika na temelju odluke iz stavka 2. ovoga članka i uz prethodnu suglasnost ministra obrane.

Članak 56.b

(1) Dijelovi Oružanih snaga dodijeljeni u zajedničke sustave protuzračne i proturaketne obrane mogu djelovati u zračnom prostoru država saveznica na temelju zapovijedi nadležnog savezničkog zapovjednika u skladu sa sklopljenim međunarodnim ugovorima s tim državama.

(2) Dijelovi oružanih snaga država saveznica dodijeljeni u zajedničke sustave protuzračne i proturaketne obrane mogu djelovati u hrvatskom zračnom prostoru na temelju zapovijedi nadležnog savezničkog zapovjednika u skladu sa sklopljenim međunarodnim ugovorima s Republikom Hrvatskom.

(3) Hrvatski sabor daje prethodno odobrenje za djelovanje dijelova snaga iz stavaka 1. i 2. ovoga članka u sklopu kojeg utvrđuje nacionalnog ovlaštenika koji savezničkom zapovjedniku može odobriti izdavanje zapovijedi za njihovo borbeno djelovanje.

(4) Odluku kojom se daje prethodno odobrenje iz stavka 3. ovoga članka Hrvatski sabor donosi na prijedlog Vlade i uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike.“

Članak 15.

Naslov iznad članka 57. mijenja se i glasi:

„2.11. Uporaba Oružanih snaga u situacijama koje zahtijevaju borbeno djelovanje protiv civilnih zrakoplova“.

U članku 57. riječi: „zrakoplova ili plovila“ zamjenjuju se riječima: „civilnih zrakoplova“.

Članak 16.

U članku 75. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) U cilju pripreme i provedbe mobilizacije ministar obrane donosi naredbu za pozivanje pričuvnika na smotriranje, vježbe ili osposobljavanje.“

Članak 17.

Iza članka 76. dodaje se glava IV.a „OBRAMBENO PLANIRANJE I MATERIJALNO ZBRINJAVANJE“ te članak 76.a i naslov iznad njega koji glase:

„1. Obrambeno planiranje u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama

Članak 76.a

(1) Obrambeno planiranje u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama temelji se na odredbama ovoga Zakona i Zakona o proračunu, uz obveze prihvaćene u sklopu međunarodnih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila.

(2) Ministar obrane donosi pravilnik o obrambenom planiranju kojim razrađuje obrambeno planiranje u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama, utvrđuje planska razdoblja, razine, načela i nositelje planiranja, njihove zadaće te vrste i rokove izrade dokumenata.“

Članak 18.

Naslov iznad članka 77. mijenja se i glasi:

„ 2. Materijalno zbrinjavanje u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama“.

Članak 19.

U članku 80. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Rashodovanje materijalnih sredstava je postupak kojim se materijalna sredstva proglašavaju dotrajalima i neuporabljivima te se na temelju toga razdužuju iz knjigovodstva i evidencije, a financijska vrijednost se otpisuje.“

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Kriterije, postupak i slučajeve u kojima se materijalna sredstva proglašavaju neperspektivnima i koja se rashoduju pravilnikom propisuje ministar obrane.“

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Odluku o ustupanju materijalnih sredstava iz stavka 3. ovoga članka fizičkim i pravnim osobama donosi ministar obrane“.

Članak 20.

U članku 81. stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavak 4. koji postaje stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Planovima djelovanja civilnih nositelja obrambenih priprema iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se državni uredi i državne upravne organizacije, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe posebno važne za obranu i sadržaj njihovih obveza.“

Dosadašnji stavci 5. i 6. brišu se.

Članak 21.

Iza članka 81. dodaje se članak 81.a koji glasi:

„Članak 81.a

(1) Pravne osobe posebno važne za obranu su gospodarski, zdravstveni i kulturno-informativni subjekti koji svojim proizvodima i uslugama vitalno utječu na život i rad stanovništva, gospodarstva i društvenih djelatnosti odnosno koji osiguravaju proizvode i usluge važne za Oružane snage.

(2) Pravne osobe posebno važne za obranu iz stavka 1. ovoga članka dužne su nastaviti djelatnost u stanju neposredne ugroženosti i ratnom stanju s obimom proizvoda i usluga definiranim u planovima djelovanja nadležnih civilnih nositelja obrambenih priprema.

(3) Pravne osobe posebno važne za obranu iz stavka 1. ovog članka imaju pravo na prioritetnu opskrbu energijom prema posebnim planovima za stanje neposredne ugroženosti i ratno stanje.

(4) Zaposlenici u pravnim osobama posebno važnim za obranu iz stavka 1. ovog članka ne podliježu obvezi služenja u pričuvnom sastavu Oružanih snaga.

(5) Pravne osobe posebno važne za obranu iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje odlukom Vlada na prijedlog ministra obrane.“

Članak 22.

Članak 82. mijenja se i glasi:

„(1) Ministarstvo obrane dužno je osigurati osposobljavanje za planiranje i provođenje obrambenih mjera i aktivnosti utvrđenih zakonskim i podzakonskim propisima te planskim dokumentima.

(2) Civilni nositelji obrambenih priprema iz članka 81. ovoga Zakona dužni su osigurati upućivanje na osposobljavanje iz stavka 1. ovog članka za svoje djelatnike za koje utvrde da pripadaju u kategorije osposobljavanja.

(3) Ministar obrane odlukom utvrđuje vrste, sadržaj, način, uvjete, vrijeme i nositelje te kategorije obveznika osposobljavanja iz stavka 1. ovoga članka.“

Članak 23.

U članku 91. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Za vojne lokacije i građevine iz stavka 2. ovoga članka Republika Hrvatska i Ministarstvo obrane oslobođeni su plaćanja komunalne naknade.“

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 4. i 5.

Članak 24.

U članku 104. stavku 2. riječ „odlukom“ zamjenjuje se riječju „pravilnikom“

Članak 25.

U članku 106. riječi: „odlukom koju“ zamjenjuju se riječima: „pravilnikom koji“.

Članak 26.

U članku 111. stavku 1. točka 12. mijenja se i glasi:
„12. provjera uspostavljanja elektroničke komunikacije“.

Članak 27.

Iza članka 111. dodaju se članci 111.a i 111.b koji glase:

„Članak 111.a

(1) Nadzor nad primjenom ovlasti iz članka 111. stavka 1. točki 12. i 17. ovoga Zakona provodi Vijeće za građanski nadzor nad primjenom pojedinih policijskih ovlasti (u daljnjem tekstu Vijeće) ustrojeno zakonom kojim se uređuju policijski poslovi i ovlasti.

(2) Nadzor iz stavka 1. ovoga članka može se provoditi nakon dovršetka kriminalističkog istraživanja tijekom kojeg su primijenjene ovlasti iz članka 111. stavka 1. točki 12. i 17. ovoga Zakona.

(3) Prilikom obavljanja nadzora iz stavka 1. ovoga članka Vijeće je ovlašteno od Operativno-tehničkog centra za nadzor telekomunikacija zatražiti usporedbu podataka s kojima raspolaže s podacima vojne policije o primijenjenim ovlastima iz članka 111. stavka 1. točki 12. i 17. ovoga Zakona.

(4) U obavljanju nadzora iz stavka 1. ovoga članka Vijeće može vršiti uvid u izvješća i druge dokumente vojne policije, tražiti pisana očitovanja, a radi pojašnjenja navoda iz očitovanja može obaviti razgovore s osobama koje su primijene ovlasti odobrile i primjenjivale.

(5) Kada Vijeće provodi nadzor iz stavka 1. ovoga članka, u radu Vijeća bez prava odlučivanja sudjeluje ovlaštena službena osoba vojne policije koju odredi čelnik ustrojstvene jedinice vojne policije, čija zadaća je pružanje stručne pomoći Vijeću.

(6) Izvješće o saznanjima i podacima prikupljenim u obavljanju nadzora iz stavka 1. ovoga članka Vijeće će dostaviti u roku od 15 dana predsjedniku Hrvatskoga sabora, predsjednicima Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost i Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora, ministru obrane i načelniku Glavnog stožera, a o izvršenom nadzoru izvješćuje se i podnositelj zahtjeva.

Članak 111.b

Nadzor iz članka 111.a ovoga Zakona Vijeće provodi na temelju:

- programa nadzora koji utvrđuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost i uz prethodno mišljenje Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora
- zahtjeva osoba koje smatraju da su im nezakonitom primjenom ovlasti iz članka 111. stavka 1. točki 12. i 17. ovoga Zakona povrijeđena prava
- zahtjeva državnih tijela u vezi sa sumnjom na nezakonitu primjenu ovlasti iz članka 111. stavka 1. točki 12. i 17. ovoga Zakona.“

Članak 28.

U članku 113. stavku 4. riječi: „odnosno nediplomatskog osoblja“ brišu se.

Članak 29.

Upravna tijela jedinica lokalne samouprave i Grada Zagreba u čijem su djelokrugu poslovi komunalnog gospodarstva dužna su u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti rješenja o komunalnoj naknadi s člankom 23. ovoga Zakona.

Članak 30.

(1) Provedbeni propisi na temelju ovlasti iz ovoga Zakona donijet će se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Provedbeni propisi koji se donose na temelju ovlasti iz Zakona o obrani (Narodne novine, br. 73/2013) uskladit će se s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 31.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

HRVATSKI SABOR

**Predsjednik Hrvatskoga sabora
Josip Leko**

KLASA:
Zagreb,

O B R A Z L O Ž E N J E

Članak 1. propisuje se usklađenje navedene odredbe s Odlukom o Uredu predsjednice Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 20/2015).

Članak 2. propisuje se odnosno nomotehnički usklađuje naziv.

Članak 3. propisuje se nadležnost odnosno precizira odredba u području informacijskih i komunikacijskih sustava.

Članak 4. propisuje se nadležnost odnosno precizira postojeća odredba.

Članak 5. propisuje se brisanje navedene odredbe. Pravo i obveza osposobljavanja definirano je kroz odredbe o vojnoj obvezi, a osposobljavanje za planiranje i provođenje obrambenih mjera i aktivnosti utvrđenih propisima te planskim dokumentima kroz izmijenjene odredbe ovoga Zakona. Na taj način, postiže se veća koherentnost te izbjegavaju preklapanja i ponavljanje odredbi o osposobljavanju državljana.

Članak 6. propisuje da se osobama pričuvnicima koje su zaposlene, prava i obveze iz radnog odnosa za vrijeme obavljanja dužnosti i prava u obrani uređuju Zakonom o radu. Osposobljavanje za obavljanje dužnosti u pričuvnom sastavu obavlja se u Oružanim snagama Republike Hrvatske u skladu s programom koji donosi načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Članak 7. propisuje se odnosno nomotehnički usklađuje sadržaj.

Članak 8. predlaže se brisanje dijela navedene odredbe te uređuje ovlast za donošenje pravilnika.

Članak 9. propisuje se odnosno nomotehnički usklađuje sadržaj.

Članak 10. pravo i obveza osposobljavanja za izvršenje vojne obveze definirano je kroz odredbe o vojnoj obvezi, a osposobljavanje za planiranje i provođenje obrambenih mjera i aktivnosti utvrđenih zakonskim i podzakonskim propisima te planskim dokumentima kroz odredbe ovoga Zakona.

Članak 11. propisuje se odnosno nomotehnički usklađuje odredba.

Članak 12. propisuje se da se umjesto termina bojna spremnost koristi termin borbena spremnost.

Članak 13. propisuje se da naredbe iz članka 49. stavka 2., članka 51. stavka 3., članka 52. stavka 3., članka 53. stavka 3. i članka 54. stavka 3. Zakona o obrani (Narodne novine, br. 73/2013) Predsjednik Republike Hrvatske donosi na prijedlog ministra obrane. Prijedloge naredbi iz navedenih odredbi koje se navode u ovome članku ministru obrane izrađuje Ministarstvo obrane uz sudjelovanje Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Članak 14. propisuje uporabu Oružanih snaga Republike Hrvatske u integriranom savezničkom sustavu nadzora i zaštite zračnog prostora. Republika Hrvatska dio svojih Oružanih snaga za nadzor i zaštitu zračnog prostora može dodijeliti nadležnim zapovjedništvima u sklopu zajedničkih sustava protuzračne i proturaketne obrane međunarodnih organizacija kojima je pristupila na temelju međunarodnih ugovora. Odluku o dodjeljivanju dijelova Oružanih snaga Republike Hrvatske donosi Predsjednik Republike Hrvatske na prijedlog Vlade Republike Hrvatske. Načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske može ovlast operativnog i taktičkog zapovijedanja i nadzora nad Oružanim snagama Republike Hrvatske prenijeti na nadležnog savezničkog zapovjednika na temelju nadležne odluke i uz prethodnu suglasnost ministra obrane. Dijelovi Oružanih snaga Republike Hrvatske mogu djelovati u zračnom prostoru država saveznica na temelju zapovijedi nadležnog savezničkog zapovjednika u skladu sa sklopljenim međunarodnim ugovorima s tim državama. Dijelovi oružanih snaga država saveznica dodijeljeni u zajedničke sustave protuzračne i proturaketne obrane mogu djelovati u hrvatskom zračnom prostoru na temelju zapovijedi nadležnog savezničkog zapovjednika u skladu sa sklopljenim međunarodnim ugovorima s Republikom Hrvatskom. Hrvatski sabor daje prethodno odobrenje za djelovanje dijelova tih snaga u sklopu kojeg utvrđuje nacionalnog ovlaštenika koji savezničkom zapovjedniku može odobriti izdavanje zapovijedi za njihovo borbeno djelovanje.

Članak 15. propisuje odnosno preciznije nomotehnički dorađuje i uređuje navedenu odredbu za navedene situacije.

Članak 16. propisuje se da u cilju pripreme i provedbe mobilizacije ministar obrane donosi naredbu za pozivanje pričuvnika na smotriranje, vježbe ili osposobljavanje.

Članak 17. u odredbama Zakona o obrani definirani su poslovi koji se odnose na planiranje, odnosno obrambeno planiranje, u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama Republike Hrvatske, i to preko temeljnih dokumenata iz područja obrane te preko temeljnih poslova odnosno nadležnosti. Iz Zakona nedvojbeno proizlazi kako je planiranje jedna od ključnih funkcija Ministarstva obrane. Zakonom nije izričito utvrđena obveza uređivanja područja planiranja podzakonskim aktom. S obzirom na važnost i složenost područja obrambenog planiranja, posebice u kontekstu članstva Republike Hrvatske u Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora te, u skladu s tim, potrebe usklađivanja obrambenog planiranja, potrebno je ovo pitanje urediti posebnim pravilnikom.

Članak 18. propisuje se odnosno nomotehnički usklađuje odredba.

Članak 19. propisuje da je rashodovanje materijalnih sredstava postupak kojim se materijalna sredstva proglašavaju dotrajalima i neuporabljivima te se na temelju toga razdužuju iz knjigovodstva i evidencije, a financijska vrijednost otpisuje. Kriterije, postupak i slučajeve u kojima se materijalna sredstva proglašavaju neperspektivnima i koja se rashoduju pravilnikom propisuje ministar obrane. Odluku o ustupanju materijalnih sredstava iz ovoga članka fizičkim i pravnim osobama donosi ministar obrane.

Članak 20. način izrade Planova djelovanja civilnih nositelja obrambenih priprema detaljno se uređuje Metodologijom za izradu plana obrane i planova djelovanja civilnih nositelja obrambenih, tako da nema potrebe da se bilo koji od njegovih elemenata posebno uređuje Zakonom o obrani. Dosadašnjim stavkom 4. ovoga članka izrijekom su navedena tijela državne uprave i pravne osobe koje bi sudjelovale u obrambenim pripremama. Međutim, takvo nabranje ne obuhvaća sve sudionike, tako da je potrebno ostaviti mogućnost definiranje tih sudionika od strane civilnih nositelja obrambenih priprema.

Članak 21. u dosadašnjoj praksi vrlo se ekstenzivno tumačilo kriterije za izradu i utvrđivanje popisa pravnih osoba posebno važnih za obranu i te su liste u pravilu bile vrlo opsežne. Obveze i prava tako utvrđenih pravnih osoba nisu bile zakonski utvrđene niti konceptualno jasno uklopljene u širi kontekst obrambenih priprema. Jasan okvir omogućit će racionalizaciju pristupa u postupku utvrđivanja popisa pravnih osoba posebno važnih za obranu, a i bolje usklađivanje s ostalim elementima obrambenih priprema poput, definiranja mjera racionalizacije opskrbom energentima, planiranja i provedbe vojne i radne obveze, izrade i provedbe planova osiguranja osoba i objekata i dr.

Članak 22. predloženim izmjenama težište nadležnosti i odgovornosti za osposobljavanje prenosi na Ministarstvo obrane, dok civilnim nositeljima obrambenih priprema ostaje samo obveza utvrđivanja djelatnika obveznika osposobljavanja i njihovo upućivanje na osposobljavanje.

Članak 23. propisuje da za vojne lokacije i građevine koje su u vlasništvu Republike Hrvatske i kojima upravlja i raspolaže Ministarstvo obrane, Republika Hrvatska i Ministarstvo obrane su oslobođeni plaćanja komunalne naknade.

Članak 24. propisuje vrstu donošenja podzakonskog propisa.

Članak 25. propisuje vrstu donošenja podzakonskog propisa.

Članak 26. propisuje određeno nomotehničko usklađenje pojmova.

Članak 27. propisuje nadzor nad primjenom određenih odnosno navedenih vojnopolicijskih ovlasti iz ovoga Zakona. Nadzor provodi Vijeće za građanski nadzor nad primjenom pojedinih policijskih ovlasti ustrojeno zakonom kojim se uređuju policijski poslovi i ovlasti. Nadzor se može provoditi nakon dovršetka kriminalističkog istraživanja tijekom kojeg su primijenjene te ovlasti. Prilikom obavljanja nadzora Vijeće je ovlašteno od Operativno-tehničkog centra za nadzor telekomunikacija zatražiti usporedbu podataka s kojima raspolaže s podacima vojne policije o primijenjenim ovlastima. U obavljanju nadzora Vijeće može vršiti uvid u izvješća i druge dokumente vojne policije, tražiti pisana očitovanja, a radi pojašnjenja navoda iz očitovanja može obaviti razgovore s osobama koje su primjene ovlasti odobrile i primjenjivale. Izvješće o saznanjima i podacima prikupljenim u obavljanju nadzora Vijeće će dostaviti u roku od 15 dana predsjedniku Hrvatskoga sabora, predsjednicima Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost i Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskog sabora, ministru obrane i načelniku Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske, a o izvršenom nadzoru izvješćuje se i podnositelj zahtjeva. Nadzor se provodi na temelju programa nadzora koji utvrđuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost i uz prethodno mišljenje Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, zahtjeva osoba koje smatraju da su im nezakonitom primjenom ovlasti povrijeđena prava, zahtjeva državnih tijela u vezi sa sumnjom na nezakonitu primjenu ovlasti.

Članak 28. propisuje se brisanje navedenih riječi i time usklađenje sa Zakonom o vanjskim poslovima.

Članak 29. propisuje obvezu upravnim tijelima jedinica lokalne samouprave i Gradu Zagrebu u čijem su djelokrugu poslovi komunalnog gospodarstva da u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona usklade rješenja o komunalnoj naknadi u skladu s ovim Zakonom.

Članak 30. propisuje da će se provedbeni propisi na temelju ovlasti iz ovoga Zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Provedbeni propisi koji se donose na temelju ovlasti iz Zakona o obrani (Narodne novine, br. 73/2013) uskladit će se s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 31. propisuje stupanje na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBI ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU

Članak 7.

(1) Predsjednik Republike Hrvatske i vrhovni zapovjednik Oružanih snaga (u daljnjem tekstu: Predsjednik Republike):

1. objavljuje rat i zaključuje mir na temelju odluka Hrvatskoga sabora
2. donosi Vojnu strategiju Republike Hrvatske, na prijedlog načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga i uz suglasnost ministra obrane
3. donosi Plan uporabe Oružanih snaga, na prijedlog načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga i uz suglasnost ministra obrane
4. daje suglasnost na Prijedlog plana obrane Republike Hrvatske
5. donosi Odluku o veličini, sastavu i mobilizacijskom razvoju Oružanih snaga na prijedlog Vlade Republike Hrvatske
6. donosi Odluku o mobilizaciji Oružanih snaga na prijedlog ministra obrane
7. predstavlja Oružane snage u zemlji i inozemstvu
8. imenuje načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i nakon pribavljenog mišljenja Odbora za obranu Hrvatskoga sabora
9. razrješuje dužnosti načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga izravno ili na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i nakon pribavljenog mišljenja Odbora za obranu Hrvatskoga sabora
10. imenuje i razrješuje dužnosti vojne zapovjednike u Oružanim snagama na ustrojbenim mjestima brigadira/kapetana bojnog broda i generala/admirala na prijedlog načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga i uz suglasnost ministra obrane
11. imenuje i razrješuje dužnosti vojne izaslanike i vojne predstavnike na prijedlog ministra obrane i uz prethodnu konzultaciju s ministrom nadležnim za vanjske poslove
12. imenuje i razrješuje djelatne vojne osobe na dužnosti u Vojnom kabinetu Predsjednika Republike
13. donosi opća pravila postupanja u Oružanim snagama, u skladu s posebnim zakonom, na prijedlog načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga i uz suglasnost ministra obrane
14. daje prethodno mišljenje na prijedloge akata iz područja obrane koje donosi Vlada Republike Hrvatske
15. donosi druge akte u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka Predsjednik Republike donosi zapovijedi, naredbe, smjernice, odluke, pravila i druge akte.

(3) Ministarstvo obrane obavlja stručne poslove za potrebe Predsjednika Republike u vezi s njegovim ovlastima u području obrane.

Članak 10.

Članovi Vijeća za obranu su:

- Predsjednik Republike
- predsjednik Hrvatskoga sabora
- predsjednik Vlade
- ministar nadležan za poslove obrane
- ministar nadležan za vanjske poslove
- ministar nadležan za financije
- načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga
- predsjednik Odbora za obranu Hrvatskoga sabora
- savjetnik Predsjednika Republike za obranu.

Članak 14.

Ministarstvo obrane obavlja poslove koji se odnose na:

1. izradu Strategije obrane Republike Hrvatske
2. izradu Strateškog pregleda obrane
3. izradu Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga
4. izradu Prijedloga plana obrane Republike Hrvatske
5. izradu Godišnjeg izvješća o obrani
6. definiranje, razvijanje, usklađivanje i provođenje obrambene politike
7. definiranje, razvijanje i usklađivanje vrsta i područja planiranja u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama
8. provedbu i unaprjeđivanje sustava planiranja, programiranja i proračuna
9. usklađivanje planova djelovanja nositelja obrambenih priprema s Planom obrane Republike Hrvatske
10. usklađivanje obrambenih priprema Oružanih snaga s nositeljima obrambenih priprema
11. usklađivanje pružanja potpore Oružanih snaga civilnim institucijama i stanovništvu

12. procjenu mogućih ratnih i drugih opasnosti kojima se ugrožava suverenitet, neovisnost i teritorijalna cjelovitost Republike Hrvatske
13. provođenje obveza državljana Republike Hrvatske u obrani
14. planiranje, upravljanje, nadzor i provedbu obavještajnih, protuobavještajnih i sigurnosnih poslova na području obrane
15. planiranje, koordinaciju i provedbu međunarodne obrambene suradnje i poslova koji proizlaze iz preuzetih međunarodnih obveza Republike Hrvatske
16. koordinaciju projekata usmjerenih na doprinos razvoju savezničkih obrambenih sposobnosti i obrambenih sposobnosti Europske unije
17. usmjeravanje i koordinaciju priprema i aktivnosti za angažiranje Oružanih snaga u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu
18. uključivanje i rad u okviru međunarodnih inicijativa, organizacija i saveza kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora
19. planiranje, usmjeravanje i nadzor vojnopomorskih poslova i poslova vojnoga zračnog prometa
20. planiranje i provedbu personalne politike u Ministarstvu obrane te planiranje i nadzor nad upravljanjem osobljem i profesionalnim razvojem pripadnika Oružanih snaga
21. poslove vezane za stupanje u službu i prestanak službe u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama
22. uređenje osnova i osiguranje uvjeta za obrazovnu i znanstvenu djelatnost za potrebe obrane
23. informativnu, psihološku, kulturnu, muzejsku, arhivsku, sportsku, nakladničku i drugu djelatnost
24. planiranje, organizaciju i provedbu kriptografske zaštite klasificiranih podataka
25. planiranje i nadzor komunikacijskih i informacijskih sustava za potrebe obrane
26. upravljanje i provedbu poslova informacijske sigurnosti
27. planiranje, organiziranje i provedbu materijalnog i financijskog poslovanja
28. materijalno zbrinjavanje
29. poslove normizacije i kodifikacije
30. planiranje razvoja vojnih lokacija i obavljanje stručnih poslova pri gradnji posebnih i vježbovnih vojnih građevina
31. planiranje i provedbu geoprostornog osiguranja za potrebe obrane

32. planiranje, organiziranje i nadzor zdravstvene i veterinarske zaštite
33. rješavanje o pravima i obvezama pravnih i fizičkih osoba u području obrane
34. provedbu inspekcijskog nadzora
35. vođenje službene evidencije o vojnim osobama i državnim službenicima i namještenicima u službi u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama
36. druge poslove obrane u skladu sa zakonima i podzakonskim propisima.

Članak 16.

(1) Glavni stožer u okviru Ministarstva obrane obavlja poslove koji se odnose na:

1. izradu Vojne strategije Republike Hrvatske
2. izradu Plana uporabe Oružanih snaga
3. sudjelovanje u izradi Strategije obrane Republike Hrvatske
4. sudjelovanje u izradi Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga
5. izradu, usvajanje, operacionalizaciju i praćenje primjene doktrinarnih dokumenata
6. izradu općih i posebnih pravila postupanja u Oružanim snagama
7. izradu Odluke o veličini, sastavu i mobilizacijskom razvoju Oružanih snaga
8. izradu ustroja stožera, zapovjedništava, postrojbi i ustanova Oružanih snaga
9. sudjelovanje u sustavu planiranja, programiranja i proračuna u elementima koji se odnose na Oružane snage
10. razvoj koncepata i metodologije operativnog planiranja
11. usmjeravanje priprema za provođenje mjera popune, mobilizacije i dostizanje odgovarajućih kategorija i razina spremnosti Oružanih snaga
12. planiranje, organizaciju i provedbu vojne izobrazbe u Oružanim snagama
13. planiranje, organizaciju i provedbu vojne obuke te uvježbavanje Oružanih snaga
14. izgradnju, nadzor i ocjenjivanje borbene spremnosti stožera, zapovjedništava, postrojba i ustanova Oružanih snaga
15. predlaganje elemenata spremnosti te načela i mjerila prema kojima se provodi nadzor i ocjenjuje spremnost Oružanih snaga
16. sudjelovanje u planiranju, provedbi i ostvarivanju vojno-vojne suradnje Oružanih snaga s oružanim snagama drugih zemalja i međunarodnim vojnim organizacijama

17. usmjeravanje priprema za dodjeljivanje dijelova Oružanih snaga u multinacionalne vojne strukture i pridruživanje u okviru organizacija i saveza kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora
 18. provedbu aktivnosti vezanih uz angažiranje Oružanih snaga u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu
 19. sudjelovanje u projektima usmjerenim na doprinos razvoju savezničkih obrambenih sposobnosti i obrambenih sposobnosti Europske unije
 20. pripremu postrojbi i pojedinaca iz sastava Oružanih snaga za sudjelovanje u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu
 21. provedbu personalnog upravljanja i profesionalnog razvoja u Oružanim snagama te planiranje i provedbu popune Oružanih snaga
 22. planiranje, organizaciju i provedbu obavještajnih, protuobavještajnih i sigurnosnih poslova u Oružanim snagama
 23. planiranje, organizaciju i provedbu logističke potpore Oružanih snaga
 24. predlaganje programa opremanja i modernizacije Oružanih snaga
 25. održavanje naoružanja i vojne opreme
 26. temeljno održavanje vojnih lokacija i infrastrukture Oružanih snaga
 27. provedbu zdravstvene potpore pripadnika Oružanih snaga
 28. organiziranje i upravljanje zapovjedno-informacijskim i komunikacijskim sustavom Oružanih snaga
 29. provedbu vojnopomorskih poslova i poslova vojnoga zračnog prometa
 30. predlaganje i provedbu informativne, kulturne, sportske i izdavačke djelatnosti u Oružanim snagama
 31. organizaciju i provedbu kriptografske zaštite klasificiranih podataka u Oružanim snagama te u informacijsko-komunikacijskim sustavima i resursima za čije su upravljanje zadužene Oružane snage
 32. sudjelovanje u planiranju, organizaciji i provedbi materijalnog i financijskog poslovanja u Oružanim snagama
 33. druge stručne poslove u skladu s odredbama ovoga Zakona.
- (2) Za provedbu poslova iz stavka 1. ovoga članka načelnik Glavnog stožera donosi zapovijedi, naloge, smjernice i druge akte.

Članak 18.

Državljeni Republike Hrvatske dužnost i prava u obrani ostvaruju kroz:

1. vojnu obvezu
2. dragovoljno vojno osposobljavanje
3. služenje u ugovornoj pričuvi
4. radnu obvezu
5. radnu pomoć
6. materijalnu obvezu
7. pravo i obvezu za osposobljavanje za potrebe obrane
8. ostala prava i obveze.

Članak 25.

(1) Pričuvni sastav Oružanih snaga dijeli se na ugovornu i mobilizacijsku pričuvu, a mobilizacijska pričuva na nerazvrstanu i razvrstanu pričuvu.

(2) Nerazvrstani pričuvnik je vojni obveznik uveden u vojnu evidenciju koji nije odslužio vojni rok i nije bio na dragovoljnom vojnom osposobljavanju.

(3) Razvrstani pričuvnik je vojni obveznik koji je odslužio vojni rok ili je bio na dragovoljnom vojnom osposobljavanju ili u djelatnoj vojnoj službi te mu je određena vojna stručna specijalnost.

(4) Razvrstanim pričuvnicima, prema potrebama popune Oružanih snaga, određuje se i priopćava ratni raspored u Oružanim snagama.

(5) Način određivanja ratnog rasporeda i izdavanja osobne vojne opreme, način čuvanja, održavanja i vraćanja pravilnikom propisuje ministar obrane na prijedlog načelnika Glavnog stožera.

(6) Nerazvrstani pričuvnici mogu se pozvati na službu u Oružane snage nakon zdravstvenoga i drugoga pregleda i psihološkoga ispitivanja, ocjene sposobnosti za vojnu službu te odgovarajućega vojnog osposobljavanja.

(7) Program vojnog osposobljavanja nerazvrstanih pričuvnika iz stavka 6. ovoga članka donosi načelnik Glavnog stožera.

Članak 29.

- (1) Radna obveza je obveza zaposlenika u tijelima državne vlasti, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnim osobama kojima je utvrđena obveza obrambenih priprema.
- (2) Vlada u slučaju ratnog stanja i stanja neposredne ugroženosti može uvesti radnu obvezu za sva ili pojedina tijela i pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Zaposlenici kojima je uvedena radna obveza imaju obvezu rada na radnim mjestima utvrđenim ratnim sistematizacijama i ne mogu jednostrano prekinuti radni odnos.
- (4) Na obveznike radne obveze iz stavka 2. ovoga članka ne primjenjuju se odredbe iz Zakona o radu koje propisuju radno vrijeme, odmore i dopuste.
- (5) Obvezi rada izvan radnog vremena u sklopu radne obveze iz stavka 1. ovoga članka ne podliježu trudnice, majke, samohrani roditelji odnosno skrbnici s jednim djetetom ili više djece mlađe od 10 godina.

Članak 30.

Način vođenja evidencije obveznika radne obveze i pozivanja na izvršenje radne obveze pravilnikom utvrđuje ministar obrane.

Članak 33.

- (1) U ratnom stanju i stanju neposredne ugroženosti pravne osobe i državljani Republike Hrvatske imaju materijalnu obvezu.
- (2) Na pisani zahtjev nadležne ustrojstvene jedinice Ministarstva obrane, pravne osobe i državljani Republike Hrvatske u okolnostima iz stavka 1. ovoga članka obvezni su Oružanim snagama i tijelima državne vlasti ustupiti na korištenje objekte i materijalna sredstva potrebna za provedbu obrambenih zadaća i obrambenog osposobljavanja.
- (3) Popise materijalnih sredstava za potrebe obrane iz stavka 2. ovoga članka vode nadležna tijela državne uprave.
- (4) Tijela državne uprave koja vode popis materijalnih sredstava za potrebe obrane dužna su podatke o tome dostavljati Ministarstvu obrane na njegov zahtjev.
- (5) Ako na sredstvima iz stavka 2. ovoga članka nastane šteta, oštećeniku pripada naknada za stvarnu štetu u vrijeme njezina nastanka.
- (6) Vlada uredbom propisuje vrstu materijalnih sredstava i opreme iz stavka 2. ovoga članka te visinu dnevne naknade koja pripada državljanima i pravnim osobama za ustupljena sredstva.
- (7) Vlasniku sredstava iz stavka 2. ovoga članka ne pripada naknada za izmaklu dobit.

7. Pravo i obveza osposobljavanja za potrebe obrane

Članak 34.

- (1) Državljanima Republike Hrvatske dužni su se osposobljavati za izvršenje obveza iz članka 18. ovoga Zakona.
- (2) Civilni nositelji obrambenih priprema dužni su građanima osigurati i omogućiti osposobljavanje iz stavka 1. ovoga članka kroz odgovarajuće planove i programe.
- (3) Civilni nositelji obrambenih priprema dužni su planovima i programima iz stavka 2. ovoga članka razraditi konkretne aktivnosti obrazovanja, specijalizacije, stručnog usavršavanja, obuke i vježbi.

8. Ostala prava i obveze

Članak 35.

- (1) Obveznici iz članka 18. ovoga Zakona moraju se na poziv civilnih nositelja obrambenih priprema ili pravnih osoba posebno važnih za obranu javiti na mjesto i u vremenu naznačenom općim ili pojedinačnim pozivom.
- (2) Ako se osobe iz stavka 1. ovoga članka ne odazovu pozivu i ne opravdaju svoj izostanak, nadležna ustrojstvena jedinica Ministarstva obrane može, samostalno ili na prijedlog civilnih nositelja obrambenih priprema i pravnih osoba posebno važnih za obranu, zahtijevati raspisivanje potrage i dovođenje.
- (3) Dovođenje izvršava središnje tijelo državne uprave nadležno za unutarnje poslove.

Članak 42.

Grane Oružanih snaga su dijelovi Oružanih snaga u okviru kojih se provode pripreme i opremanje pojedinaca, postrojba i namjenski organiziranih snaga za izvršenje zadaća u određenim geografskim prostorima (kopno, more, zrak) čija je primarna zadaća održavanje potrebne razine bojne spremnosti operativnih postrojba.

2.10. Uporaba Oružanih snaga u situacijama koje zahtijevaju borbenu djelovanje protiv zrakoplova ili plovila

Članak 57.

Uporaba Oružanih snaga u situacijama koje zahtijevaju borbenu djelovanje protiv zrakoplova ili plovila koji narušavaju suverenitet Republike Hrvatske i nacionalnu sigurnost uređuje se posebnim zakonom.

Članak 75.

Za pripremu i provedbu mobilizacije pričuvnika odgovoran je ministar obrane, a za pripremu i provedbu mobilizacije stožera, zapovjedništava, postrojbi i ustanova Oružanih snaga odgovoran je načelnik Glavnog stožera.

10. Materijalno zbrinjavanje u ministarstvu obrane i oružanim snagama

Članak 77.

(1) Materijalno zbrinjavanje u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama provodi se kroz sljedeće djelatnosti:

1. razvoj, opremanje i modernizaciju naoružanja i vojne opreme
2. izgradnju i održavanje infrastrukture
3. opskrbu i održavanje materijalnih sredstava
4. prijevoz ljudi i sredstava te obavljanje drugih usluga
5. zdravstvenu, veterinarsku i drugu potrebnu skrb.

(2) Postupak materijalnog zbrinjavanja iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom će propisati ministar obrane.

(3) Materijalno zbrinjavanje iz stavka 1. ovoga članka organizira se i provodi prema planovima razvoja i uporabe Oružanih snaga.

Članak 80.

(1) Materijalna sredstva čija tehnička rješenja nisu u skladu s planovima opremanja i potrebama Oružanih snaga ili su suvišna proglašavaju se neperspektivnima.

(2) Otpis materijalnih sredstava je postupak kojim se materijalna sredstva proglašavaju dotrajalima i neuporabljivima te se na temelju toga razdužuju iz knjigovodstva i evidencije.

(3) Materijalna sredstva Oružanih snaga mogu se u određenim situacijama ustupiti sa ili bez naknade fizičkim i pravnim osobama.

(4) Kriterije, postupak i slučajeve u kojima se materijalna sredstva proglašavaju neperspektivnima, koja se otpisuju i koja se mogu ustupiti fizičkim i pravnim osobama pravilnikom propisuje ministar obrane.

Članak 81.

(1) Civilni nositelji obrambenih priprema su Vlada, ministarstva, županije i Grad Zagreb.

(2) Civilni nositelji obrambenih priprema iz stavka 1. ovoga članka izrađuju planove djelovanja u ratu i stanju neposredne ugroženosti.

(3) Civilni nositelji obrambenih priprema iz stavka 1. ovoga članka dužni su planove djelovanja iz stavka 2. ovoga članka izrađivati na temelju izvoda iz Plana obrane Republike Hrvatske.

(4) Planovima djelovanja civilnih nositelja obrambenih priprema iz stavka 1. ovoga članka utvrdit će se središnja tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te organizacije i službe namijenjene zaštiti i spašavanju koje imaju obvezu sudjelovanja u pripremama, kao i način njihova sudjelovanja.

(5) Pravne osobe posebno važne za obranu imaju obvezu sudjelovanja u obrambenim pripremama u skladu s izvodima planova djelovanja civilnih nositelja obrambenih priprema iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Pravne osobe posebno važne za obranu iz stavka 5. ovoga članka utvrđuje odlukom Vlada na prijedlog ministra obrane.

Članak 82.

Za potrebe izrade planova i programa osposobljavanja civilnih nositelja obrambenih priprema iz članka 81. ovoga Zakona ministar obrane utvrđuje osnove programa specijalizacije, stručnog usavršavanja, obuke i vježbi.

Članak 91.

(1) Ministarstvo obrane obavlja stručne poslove graditeljskog osiguranja vojnih lokacija i građevina.

(2) Vojnim lokacijama i građevinama smatraju se nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske koje su dane na upravljanje i raspolaganje Ministarstvu obrane, kao i nekretnine koje se unajmljuju za rad, smještaj i obuku zapovjedništava, postrojbi i ustanova te posebne vojne građevine specifične namjene.

(3) Graditeljsko osiguranje vojnih lokacija i građevina obuhvaća planiranje razvoja vojnih lokacija, održavanje vojnih lokacija i građevina te građenje i uklanjanje vojnih građevina.

(4) Vlada uredbom na prijedlog ministra obrane i uz suglasnost ministra nadležnoga za graditeljstvo propisuje vrste, kategorizaciju, upis u katastar nekretnina i vođenje registra vojnih građevina, obavljanje poslova prostornog uređenja i gradnje vojnih građevina, uređuje način obavljanja poslova nadzora nad građenjem i rekonstrukcijom vojnih građevina te posebne mjere zaštite povjerljivih podataka pri građenju, rekonstrukciji i nadzoru nad građenjem, kao i prilikom izdavanja akata povezanih s građenjem vojnih građevina, uporabi inženjerijskih postrojbi Oružanih snaga i oružanih snaga partnerskih država pri građenju vojnih građevina te pitanja o vojnim građevinama za koje dokumentacija o građenju nije dostupna.

Članak 104.

(1) Vojni aerodrom je vojna lokacija čije je upravljanje u nadležnosti Ministarstva obrane.

(2) Uvjete za uporabu vojnog aerodroma odlukom propisuje ministar obrane.

Članak 106.

Sposobnost zrakoplova za sigurnu zračnu plovidbu utvrđuje se odlukom koju donosi ministar obrane, a dokazuje se potvrdom o plovidbenosti koju izdaje Ministarstvo obrane

Članak 111.

(1) U obavljanju vojnopolicijskih poslova ovlaštene službene osobe vojne policije imaju sljedeće ovlasti:

1. prikupljanje, procjena, pohrana, obrada i korištenje podataka
2. provjera i utvrđivanje identiteta osoba i predmeta
3. prikupljanje obavijesti
4. pozivanje
5. dovođenje i privođenje

6. traganje za osobama i predmetima
7. privremeno ograničenje slobode kretanja
8. davanje upozorenja i naredbi
9. privremeno oduzimanje i čuvanje predmeta
10. zaprimanje prijava, podnošenje prekršajnih i kaznenih prijava i izvješća te stegovnih prijava
11. osiguranje mjesta događaja
12. provjera uspostavljanja komunikacijskih kontakata
13. poligrafsko ispitivanje
14. pregled prostorija, prostora, objekata i dokumentacije
15. pregled osoba, predmeta i prometnih sredstava
16. fotografiranje i snimanje
17. prikrivene vojnopolicijske radnje
18. uporaba sredstava prisile
19. zaštita žrtava kaznenih djela i drugih osoba
20. zadržavanje
21. zaštita šticećenih osoba, objekata i prostora.

(2) U slučaju rata i stanja neposredne ugroženosti uz primjenu ovlasti iz stavka 1. ovoga članka ovlaštena službena osoba vojne policije ima ovlast za uporabu tuđega prijevoznog sredstva i elektroničkoga komunikacijskog uređaja.

(3) Ovlaštena službena osoba vojne policije provodi dokazne i druge radnje u smislu Zakona o kaznenom postupku ako je imenovana istražiteljem.

(4) Istražitelja iz stavka 3. ovoga članka imenuje odlukom ministar obrane ili osoba koju on ovlasti uz prethodno mišljenje Glavnoga državnog odvjetnika Republike Hrvatske.

Članak 113.

(1) U službu u Ministarstvo obrane raspoređuju se državni službenici i namještenici te djelatne vojne osobe na položaje i radna mjesta utvrđena Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva obrane.

(2) U službu u Oružane snage raspoređuju se djelatne vojne osobe i državni službenici i namještenici na ustrojbeno mjesta utvrđena knjigama ustroja stožera, zapovjedništava, postrojbi i ustanova Oružanih snaga.

(3) Prava, obveze i odgovornosti pripadnika Oružanih snaga uređuju se posebnim zakonom.

(4) Državnim službenicima i namještenicima Ministarstva obrane upućenima na rad u međunarodne organizacije mjerila za plaće i druga primanja odnosno materijalna prava diplomatskih osoba, administrativno-tehničkog osoblja odnosno nediplomatskog osoblja te članova njihove uže obitelji uredbom utvrđuje Vlada.

(5) Državni službenici i namještenici raspoređeni u službu u Ministarstvo obrane i Oružane snage kojima tijekom preustroja prestaje služba ostvaruju pravo na otpremninu u iznosu koji odlukom odredi ministar obrane.

(6) Državnim službenicima i namještenicima zabranjena je u vojnim lokacijama i u prostorima Ministarstva obrane svaka politička djelatnost, osnivanje stranaka, održavanje političkih skupova i demonstracija te javno istupanje u vezi s odnosima i stanjem u Ministarstvu obrane bez odobrenja ministra obrane ili osobe koju on ovlasti.